

VEDECKÁ KONFERENCIA DOKTORANDOV A ŠKOLITEĽOV PRÁVNICKEJ FAKULTY TU V TRNAVE

JUDR. MGR. ADRIANA ŠVECOVÁ, PHD.

MGR. VOJTECH VLADÁR, PHD.

TRNAVSKÁ UNIVERZITA V TRNAVE

PRÁVNICKÁ FAKULTA

Keď trnavská právnická fakulta začínala v roku 2005 s predstavou založiť tradíciu každoročného kolokvia doktorandov, nebolo isté, či bude mať v ťažkých podmienkach svoje pokračovania, a najmä nasledovníkov. Podujala sa na to v náročnej situácii ako prvá právnická fakulta na Slovensku. Stav na úrovni tretieho stupňa vysokoškolského študijného programu sa však už stabilizoval, a tak možno opätovne referovať a poukázať na zdarné dielo a počin pedagógov a garantov odboru práva v Trnave viesť svojich najúspešnejších študentov k vysokej méte: nadobudnúť zručnosti vo vedeckej práci, a nakoniec zavŕšiť svoje doktorandské štúdium úspešnou obhajobou dizertačnej práce. Okrem doktorandov sa sympózia pravidelne zúčastňujú aj ich školitelia, ktorí vo forme recenzného posudku nakoniec zhodnotia príspevok a vyjadria sa k jeho publikovaniu.

Na pôde Právnickej fakulty Trnavskej univerzity (TU) v Trnave sa koncom marca 2010 konal už VI. ročník tohto vedeckého podujatia, pod hlavnou odbornou garanciou dekanu fakulty prof. JUDr. Heleny Barancovej, DrSc. Rokovania boli v tomto akademickom roku rozdelené do dvoch hlavných sekcií. V prvej, historicko-právnej, boli vytvorené tri bloky, moderované prof. P. Blahom, prof. J. Prusákom a JUDr. D. Lantajovou. Druhá sekcia, zameraná predovšetkým na oblasť pracovného práva, sa členila na dve sekcie, pod vedením prof. H. Barancovej a doc. M. Freunda.

Autori príspevku boli prítomní ako členovia odbornej komisie v sekcii I. bloku pre právne dejiny, kánonické právo a rímske právo. Ako prvá vystúpila doktorandka vo vednom odbore teória a dejiny štátu a práva JUDr. Veronika Kleňová, profilujúca sa v odbore rímske právo. Vo svojom zaujímavom príspevku sa venovala najstaršej forme závetnej praxe v dejinách rímskeho kráľovstva a ranej republiky, a to konkrétne inštitútu kalátneho testamentu, ktorý mal znaky legátneho úkonu *mortis causa*, z ktorého výskumu je doteraz zrejmá diskutabilosť slobodného konania, t. j. právneho rozsahu a obsahu testovacej slobody, a tiež jeho konečného účelu. Doktorandka prejavila solídnu erudíciu, preštudovanie témy v rozsahu odbornej literatúry európskeho formátu (od anglických, nemeckých až po českých romanistov) za posledných cca 150 rokov.

Druhý príspevok sa radil k odvetviu kánonického práva, resp. dejín cirkevného práva vo všeobecnosti, a s témou „Právne aspekty pôsobenia katarскеj sekty“ sa predstavila Mgr. Veronika Šimkovičová. Jej hlavný vklad predstavoval zvolenie si náročnej témy, dosiaľ v slovenskej literatúre len skromne preskúmanej. Predstavila hlavné črty uvedenej stredovekej, a v južnom Francúzsku veľmi početnej sekty, ktorá pôsobila výrazne najmä v období 12. – 13. storočia. Po naznačení historického pozadia stredovekej Európy sa bližšie zamyslela nad dôvodmi jej vzniku a bližšie tiež charakterizovala jej pôsobenie, odvolávajúc sa pri tom na viaceré herézy predchádzajúcich storočí. Teologické, ale tiež právne hľadiská zohľadnila predovšetkým vo výklade týkajúcom sa hlavných princípov katarstva, uznávaných sviatostí, liturgie, hierarchickej organizácie a vzťahov štátu a sekty navzájom, v historicko-právnych súvislostiach. Na záver príspevku poukázala na viaceré dôvody núteného zániku katarstva, predovšetkým v súvislosti s križiackymi výpravami a neskorším pôsobením inkvizície v južnom Francúzsku.

Tretím vystupujúcim, ktorý otvoril tiež príspevky z odboru právnej histórie, bol JUDr. Tomáš Lysina. Referoval v stručnosti a náznakovo o koncepte materiálnej pravdy v rozhodovacej činnosti a zákonodarstve Československa, koncentrujúc sa na obdobie po roku 1945, resp. 1948, v socialistickom období vývoja práva a jeho prekonávania po roku 1989 a návratu ku konceptu aplikovania zásady formálnej pravdy v slovenskom procesnom práve.

Štvrtým vystupujúcim bol Mgr. Tomáš Kohút s témou opätovne starovekou, pričom pri svojom hlavnom zameraní doktorandského štúdia na vývoj inštitútu ombudsmana v európskom vývoji sa vo svojom vystúpení dotkol inštitúcie typickej pre rímsku republiku – tribúnov *plebis* a ich kompetencií z pohľadu neprávnych prameňov práva.

Posledným v tejto sekcii zostal JUDr. Miroslav Šimala; ten prezentoval čiastkové výsledky svojho výskumu zameraného na vývojové zmeny v práve a právnom poriadku po roku 1948, z pohľadu historicko-právnej syntézy najdôležitejších udalostí a právnych skutočností, vývojových „tendencií“ v práve, v zmenenom, postupne demontovanom demokratickom politickom režime po roku 1945, s jeho vyústením do komunistického prevratu v roku 1948.

Cieľom uvedených pravidelných stretnutí, konaných vždy v letnom semestri každého akademického roka, je pripraviť doktorandom prepotrebný priestor na prezentáciu svojho výskumu, povzbudiť ich pri verejnom vystupovaní, podporiť ich polemické, kritické a obhajobné myslenie, viesť ich hlbšie k metodológii, a osobitne tiež k používaniu historickej metódy. Už od začiatku sa s týmito konferenciami spája aj vydávanie súbornej publikácie, ktorá predstavuje výber najkvalitnejších prezentovaných príspevkov. Prvý takýto zborník vyšiel v roku 2005 pod názvom „Verejné a súkromné právo“. Výsledné publikačné výstupy musia prejsť náročným recenzným školiteľským pokračovaním bezprostredne pred, ako aj po konferencii, na ktorej

v odborne vedených diskusiách garanti, ako aj všetci zúčastnení nastoľujú ďalšie otázky, reflektuje sa vypovedané a otvárajú sa zároveň nové motívy a otázky vo vedeckej práci a myslení.

Úroveň prezentovaných príspevkov sa odvíjala najmä od doteraz dosiahnutej vedeckej úrovne doktorandov, ktorá je v neustálom dynamickom vývoji. Organizovanie týchto konferencií sa ukazuje byť užitočným počínom, keďže práve takýmto spôsobom dostávajú mladí vedci možnosť vystúpiť s pripraveným referátom pred svojimi kolegami, školiteľmi i ďalšími zúčastnenými a obhájiť svoje názory a závery, ku ktorým počas štúdia a výskumu dospeli. Organizátori konferencie navyše postrehli každoročnú zvyšujúcu sa kvalitu príspevkov doktorandov, ktorí sa na týchto sympóziách zúčastňujú v druhom, a najmä v treťom ročníku doktorandského štúdia. Možno to označiť za ďalší impulz vo výchove kvalitných mladých vedeckých pracovníkov, ktorá od začiatku predstavovala a predstavuje jeden zo základných cieľov mladej fakulty, obnovenej v roku 1998. Organizátori si totiž osobitne veľmi dobre uvedomujú, že kvalitní mladí vedci znamenajú veľký prínos pre fakultu nielen z hľadiska slovenského, ale i medzinárodného, keďže predstavujú zábezpeku kontinuity súčasného i budúceho rozvoja vedy.